İŞÇİYE ÇAĞRI

AYLIK GAZETE

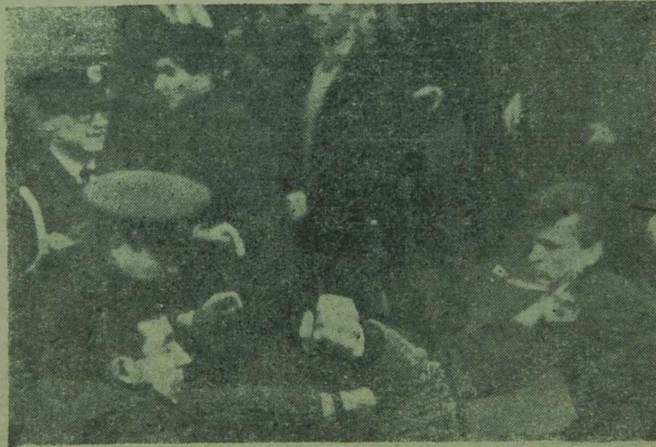
TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ KOCAELİ TEŞKİLÂTI YAYIN ORGANIDIR

5. SAYI ★ NİSAN 63

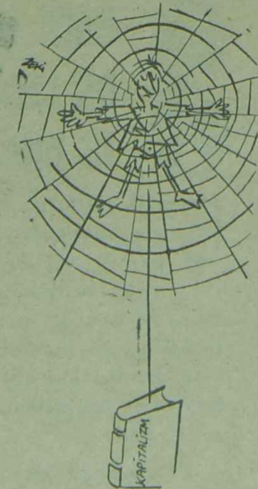
SAHİBİ, MESUL MD. şinasi yeldan, YAZI İŞLERİNİ YÖNETEN metin yüce
İDARE: EMLÂK BANKASI İŞHANI 3, TEL. 1657, İZMİT, FİATI 10 KURUŞ, BİZİMYOL MAT. İZMİT

TÜRKİYE YARI AÇ ÜLKELER ARASINDA GÖSTERİLİRKEN SİYASETCİLER HÂLÂ POST KAVGASINDA

Mart ayının sonlarında önemli günler yaşadık. Bayar'ın hastalığı sebebiyle salıverilmesi, toplumumuzda için için işleyen bir yaranın gün ışığına çıkmasına sebep oldu. Yağma Hasanın böreği özlemi içinde toplumumuzun temel meselelerinin ele alınmasını geciktirmek isteyenler, kafalarında işe yarar bir fikir kırıntısı bile taşımayan hırslı politikacılar, bugüne değin kandırdıkları, aldatabildikleri bir vatandaş grubunu gençlik ve ordunun karşısına çıkartmak istediler. Çatışma fikir alanından taştı, yumruklara döküldü. Mecliste de yumruklar savruldu, çantalar, ayakkabılar fırlatıldı.

İşçi Arkadaş!

Bütün bunlar Dünya Açlık Haftasının başladığı ve Türkiyemizin bir yarı açlar ülkesi olarak ilân edildiği günlerde olup bitti. Geri kalmış, yarı aç bir ülkenin evlâtları olarak bu geri kalmışlığın, açlığın çarelerini üstüne tartışacağımıza, bir bardak suda fırtına yara-

Devamı 4 de

SEKA'da işçi ücretleri ve acı gerçekler

İşçi ücretleri konusunda çok şey söylenebilir. Fakat biz bu sayıda SEKA'dan bazı rakamlar vererek birtakım gerçekleri gün ışığına çıkartmak istiyoruz.

SEKA'da bir kısmı ele alalım. Günde 10 lira civarında para kazanan işçileri bir yana bırakıyoruz. Evli 2 çocuklu bir işçiyi elâ alıyoruz. Gündeliği 13 lira 70 kuruş. Tabiî bu kadar parayı alamıyan birçok işçi var SEKA'da. Bu işçi, sigorta ve vergiler kesildikten sonra ayda 354 lira bir para alır eline.

Bir de aynı kısmın şefine bakalım: Aylık 1250 lira. Günde 3 er saatten ayda 70 saat mesai yapar, bu parayı da yüzde elli zamlı alır. Vergiler ve emekli sandığı kesintisi çıktıktan sonra, o da evli ve 2 çocuklu olsun, eline 1400 liraya yakın para geçer.

Bu 1400 lira çok değil. Fakat şu 354

Devamı 4 de

Avrupa'nın en fakir ülkesi : TÜRKİYE

Şu kalkınan Türkiye palavralarının bizi kalkındırmadığına en büyük delil, geçenlerde İstatistik Enstitüsünün rakamları ile gün ışığına çıktı.

Artan nüfus yanında devede kulak kalan millî gelir fazlalaşması 1961 den beri düşmeğe başladığı gibi, bir kişinin yıllık gelir ortalaması şu beğenmediğimiz Yunanistan'da bile 341 Dolarken, Türk vatandaşının sadece 180 Dolardır.

T. İşçi Partisi'ne niçin girdim?

Partimiz saflarına katılan Ankara senatörü Niyazi Ağırnaslı, bu katılmanın gerekçesini şu şekilde açıklamıştır:

«Türkiye İşçi Partisinin gelişen çalışmalarını dikkatle izliyordum. Parti ilk doktrin partisiydi. Yurt meselelerinde gerçekçi ve aydın görüşlüydü.»

«Parti kurucu ve yöneticileri aleyhine gürültülü dedikodular yayılıyor, komünistlerin partiye hâkim oldukları iddia ediliyordu. Ben de kendimce sorup soruşturdum. Türkiye İşçi Partisinde ihtilâlci temayüllere, işçi sınıfı diktatörlüğü amacını güden bir davranışa titizlikle yer verilmediği inancına vardım.»

«Anayasaya aykırı kanunların iptali için

Devamı 4 de

UYUTANDIRICI RAKAMLAR: *Bu sayıda iç sayfalarda okuyunuz...*

İzmit Lisesi son sınıfında ancak 10 işçi çocuğu okuyabiliyor

Lise son sınıfına kadar gelmiş öğrencilerin, baba mesleklerine göre dağılışları şöyle:

Askerler (Sb. astsb. ve emekliler)	: 10
Esnaf çocukları	: 26
Memurlar (emekliler dahil)	: 33
Tüccar	: 3
İşçiler	: 10
Doktorlar	: 3
Ev kadını	: 4
Seyyar satıcı	: 1
Teknisyen	: 1
Çiftçi	: 3
Toplam	: 94

Bu tabloyu incelediğimiz zaman şu sonuçlara ulaşıyoruz:

İzmit Lisesi son sınıfında okuyan öğrencilerin ancak on tanesi işçi çocuğu. Nisbet yüzde 10.. İzmitin 80 binlik nüfusunun mühim kısmı çeşitli iş yerlerinde çalışan işçiler olduğuna göre, bu sayının azlığı derhal dikkati çekiyor. Dikkati çeken başka bir nokta daha var: Tüccar çocuklarının azlığı. Sanat okulları gibi teknik bilgi okullarına devam eden varlıklı aile çocuklarının da miktarının pek az olduğu kabul edilirse, bundan şu sonucu çıkartırız: varlıklı aile çocukları genellikle babalarının yollarından yürüyerek, okulda bilgi almak için geçecek vakitlerini, erkenden para kazanmak ve zengin olmak yolunda harcamaktadırlar.

Öğrenci babalarının mesleklerini, şu şekilde bir sınıflandırmaya sokmak da mümkün:

Gelirleri iyi olan aile çocukları:	6	nisbet	yüzde 6
Gelirleri orta » » »	: 29	»	» 31
Sabit gelirlilerin »	: 48	»	» 51
Az » »	: 11	»	» 12

Şu rakamların kesin sonucu, bizce şöyledir.

1 — Memleketimizde, eğitim ve öğretim için eşit imkânlara sahip olmak durumu yoktur.

2 — Okumuş olanlar ve gelirleri nisbeten iyi bulunanlar, her şeye rağmen çocuklarını okutmaktadırlar.

3 — Varlıklılar için önemli olan, daha çok varlık sahibi olmaktır.

İşçi ücretleri çok düşük

1 İşçi ücretlerinde adaletsizlik konusunda Doktor Mükerrem Hiç bir yazı yayımladı. Yazıda çok ilgi çekici rakamlar var.

1 — İŞÇİ ÜCRETLERİ ÇOK DÜŞÜKTÜR: Türkiye'de bütün işçilerin ortalama gündeliği 12 liradır. Yâni, Türkiye'de bütün işçilerin bir günde aldığı parayı toplasak sonra bunu işçi sayısına bölsek, ortaya 12 lira çıkıyor. Günde bu paranın çok üstünde kazanan işçileri hesaba katarsak, büyük bir işçi kitlesi, günde 12 liranın çok altında bir ücrete, meselâ 5 veya 6 liraya çalışıyorlar demektir. (Bu paraya, Beyoğlunda ancak bir film seyredilebilir.)

2 — DEVLET TEŞEKKÜLLERİNDE ÜCRETLER DAHA YÜKSEK : 1958 rakamlarına göre, özel teşebbüste saat ortalaması 146 kuruşken, devlet teşekküllerinde 182 kuruş.

3 — TARIM İŞÇİSİNİN DURUMU DAHA KÖTÜ: Tarım işçisinin yılda ortalama kazancı 1000 lira. Ayda 80-90, günde 3 liraya geliyor.

4 — İŞÇİ ÜCRETİ DİĞER ÜCRETLERE VE FİATLARA GÖRE ÇOK AZ ARTMIŞTIR: İşçilerin ücretleri son on yılda iki misli kadar arttığı halde geçinme fiatları aşağı-yukarı üç misline fırlamıştır.

5 — İŞÇİLERİN MİLLÎ GELİRDEKİ PAYI AZALMIŞTIR: Millî gelir son on yılda yüzde 39 arttığı halde, işçi gelirlerindeki artış ancak yüzde 24 ten ibarettir. Yâni, bir bakıma, işçiler, 1950 deki durumlarından daha kötü vaziyettedirler.

Utandırıcı Rakamlar

Sendikalar Kanunu müzakere edilirken... 432 üyeli Mecliste yalnız 88 M.vekili hazır bulunuyordu!.

2

Türkiye Büyük Millet Meclisinde Sendikalar Kanunu görüşülüyor. İşveren lehindeki meşhur 29. madde müzakere olunacak. İşte Meclisin o günkü manzarası:

M. M. de 5 partiye ait milletvekillerinin toplamı: 432
Görüşmeye katılanların sayısı: 88
Katılma oranı % 20

Bu rakamları Partilere göre tasnif edersek şu sonuçla karşılaşırız:

CHP	: Üye 172,	katılanlar 43,	nisbet	yüzde 25
AP	: Üye 152,	katılanlar 37,	nisbet	yüzde 25
MP	: Üye 16,	katılanlar 0,	nisbet	yüzde 0
CKMP	: Üye 30,	katılanlar 6,	nisbet	yüzde 20
YTP	: Üye 62,	katılanlar 2,	nisbet	yüzde 3

Bu, bir günlük rakamlar... Daha sonraki günlerde bu kadar milletvekilinin bile Meclise gelmediği, ekseriyet olmadığından toplantı yapılamadığı herkesin malûmu..

Demokrasi.. demokrasi.. diye ortalığı toz dumana boğanlar da, bizden çalışacağız diye oy toplayanlar da, vergilerimizden ayda birkaç bin lira alanlar da aynı insanlar.

Ne diyelim? Bir daha aldanma seçmen vatandaş!

■

Batı memleketlerindeki bir işçi Türk işçisinden 18 misli fazla kazanıyor

3

Beylik lâfların, palavraların arkasında yatıyor hakikatler. Ümit ve vaat bezirgânları, parlak sözlere, vatan, millet, namus kelimelerine döküldü mü iş, ortalığı toz dumana boğuyorlar; ona buna çamur atma yarışında birinciliği kimseye kaptırmak istemiyorlar. Ama, hakikatleri söylemeye geldi mi, sadece aldatıyorlar bu milleti. Birbirine düşürmek istiyorlar halkı.

Cümle âlem öğrendi ki, bizi idare edenlere şu fakir halkın ödediği ücret, Avrupa'lının, zengin Amerika'lının ödediğinden aşağı değil. Amennâ! Fakat bir de bizim kazancımıza göz atalım şöyle, kısaca: Hesabetmişler, kitabetmişler, aynı iş kolunda çalışan, meselâ marangozluk, tesviyecilik yapan bir Amerikalı ile bir Türk işçisi günde kaçar lira alıyorlar? Amerikalı ortalama olarak günde 18 lira 32 kuruş alırken, Türk e-

mekçisi 1 lira 25 kuruş kazanabiliyormuş ancak. Eh, aşağı-yukarı 17 buçuk, 18 misli bir fark. Yani, on lira alan bir Türk işçisine mukabil Amerikan işçisi 180 lira elde ediyor.

■

1 kilogram süt için İsveç işçisi 9 saniye, Türk emekçisi 3600 saniye çalışıyor

Durun, utandırıcı rakamlar, bizden gizlenen rakamlar daha bitmedi.

Uzmanlar hesaplamışlar, acaba bir kilo süt almak için her memleketin işçisi ne kadar çalışıyor?

İşte buldukları:

Bir kilo süt alabilmek için, bir işçi, Belçikada 14 dakika, İsviçre'de 11 dakika, İsveç'te 9 saniye, Türkiye'de ise 1 saat, yâni tam 3600 saniye çalışmaktadır. Türkiyede, halis süt bulma imkânı olmadığına, sütlerimiz yarı yarıya suyla karıştırıldığına göre, işçimiz, aslında 1 kilo süt için 2 saat, yani İsveç işçisinin 800 misli çalışmak zorundadır. Neyse ki, gündelikleri 150 lira civarında olan milletvekillerimiz durumu kurtarmaktadırlar: 1 kilo süt için 1 saat çalışmak mecburiyeti yoktur onların.

Şimdi gelelim bir kilo yağa..

Türkiyemizde, seçim öncesi günlerde, yağ ve yağcılık ticareti alabildiğine revaç bulmakta ve piyasa bir hayli hararetlenmekte ise de, normal zamanlarda bir kilo yağ alabilmek için, Türk işçisi, Amerikalı meslekdaşından 8 misli daha fazla çalışmak zorundadır. Başka bir deyimle meselâ bir Amerikan işçisi bir kilo yağ alabilmek için bir gün çalışıyorsa, Türk işçisi sekiz gün çalışıyor.

■ ■

Anadoluda 10 bin kişi için 1 Dr. var 4

Yapılan incelemelere göre Türkiye'de doktorların dağılışı şöyledir.

İstanbul'da:

635 kişiye bir doktor düşmektedir.

Gelişmiş illerde: 2600 kişiye bir doktor düşmektedir

Anadoluda : 9400 kişiye bir doktor düşmektedir

Diğer memleketlerde ise durum şöyledir:

Meksika'da : 310 kişiye bir doktor düşüyor

Polonya'da : 1000 kişiye bir doktor düşüyor

İsveç'de : 620 kişiye bir doktor düşüyor

Bu rakamlara göre Meksika'dan 30, Polonya'dan ise 10 defa daha kötü durumdayız.

■ ■

En fazla çocuk ölümü bizde...

Birleşmiş milletlerin yaptığı hesaplara göre, İsveçte doğan bin çocuktan 15 i ölmektedir. Türkiye'de ise doğan bin çocuğun 165 ini kaybetmekteyiz. Dünyada çocuk ölümü en fazla olan memleketlerin başında Türkiye de gelmektedir.

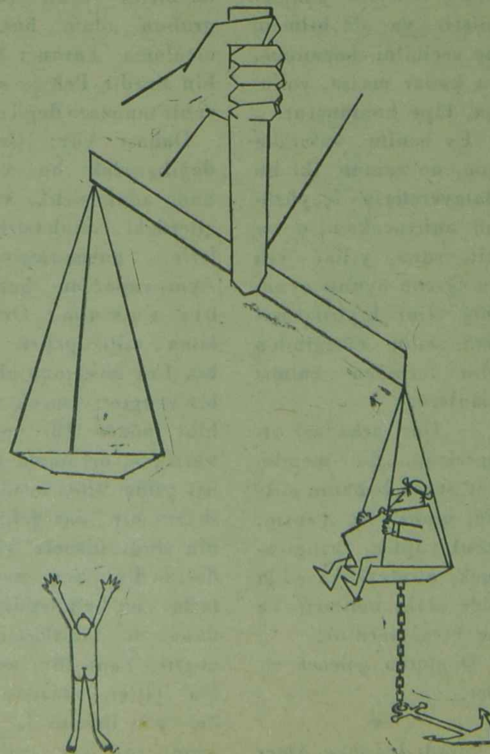
İNÖNÜYE GÖRE ATATÜRKÇÜLÜKTEN TAVİZ VERMİYORMUŞUZ

15 kilogram yükle her gün 30 kilometre yol yürüyen bir PTT dağıtıcısı ayda ancak 350 lira alabiliyor 5

İktidarda bulunan siyasî partilerimizin «torpil» kullanmadıkları nadir yerlerden birisi PTT müvezziliğidir. Bu yüzden, nüfusu 90 bine yaklaşan şehrimizde hâlâ 9 dağıtıcı vardır.

Bu 9 dağıtıcının aylıkları, 500 ile 350 lira arasında değişmektedir. Her dağıtıcı, 10-15 kilo yükle her gün ortalama olarak 30 kilometre yol yürümektedir.

■ ■

SOSYAL ADALET!

KALKINMA

Bizim gibi plân yaparak kalkınmaya çalışan bir devlet daha var: İsrail..

Geçen yıl Şubatta plânı uygulamaya başlayan İsrail, bir yılda şu sonuçlara ulaşmış:

1) Üretim yüzde 12 artmıştır.

2) İşsizlik kalmamıştır. Hattâ çalışanların sayısı artmıştır.

3) Yatırımların değeri yüzde 10 fazlalaşmıştır.

4) Bu kalkınmaya bağlı olarak bütün yiyecek, giyecek maddeleri ile ev eşyalarının satışı da artmıştır. Ev eşyaları arasında buz dolabı, çamaşır makinası, gaz fırını, soğuk hava tesisatı başta gelmektedir. Ve işin en güzel tarafı, bu nimetlerden üç - beş kişi değil, bütün halk tabakaları eşit olarak faydalanmışlardır.

5) Dış memleketlere satışlar 5 milyar Türk lirasına yükselmiş, döviz stoku da 140 milyon Dolar fazlalaşmıştır.

Bu rakamları, plânlı kalkınmayı lâf ebeliğine getirip Türkiyenin kurtuluşuna kastedenlere ithaf ediyoruz.

Nüfusun 150 de biri, millî gelirin dörtte birini alıyor!.

Amerikan Yardım Teşkilâtı, geçtiğimiz aylar içinde Türkiye için bir rapor hazırlattı. Tabiî bu rakamların işçiler, köylüler tarafından öğrenilmesi bazı çevrelerin hiç işine gelmiyor. Nasıl gelsin? Ortaya öyle korkunç, öyle acı gerçekler çıkıyor ki.. Bunların onda birini öğrense bu millet, ve öğrendiklerinin onda birinin nedenini, niçinini sorsa, ortada bir tek ucuz kahraman vatan-millet palavracısı, oy bezirgânı kalmaz.

Meselâ, bir zamanlar siyasette pek moda olmuştu: Ortaya falan partiden bir adam çıkar, filân partinin bir başka adamı için :

— Şurası, burası senin babanın çiftliği midir? derdi. Derdi de, oyları cebine alır, aynı çiftlikten yıllar yılı çöplenir dururdu.

Sonra bu oyunu, bir başka adam, başka seçimlerde tekrarlar ve çöplenmeler böylece devam ederdi.

Bunları hep gördük, yaşadık: Bir kalantor beyefendi, feşmekân partiye yüz bin lira vermiş. Niye? Vatan-millet için tabiî. Bir yıl, bilemedin iki yıl sonra o beyefendi ya yüklü bir teahhüt işi almış ve iyice yüklenmiştir, ya da bilmem ne seçimini kazanmış, şu kadar maaşa, yolluğa, lüpe konmuştur.

Ey benim vatandaşım, ne zaman ki bu dalaverelerin iç yüzünü anlıyacaksın, o vakit, sana yıllar yılı şu iğrenç oyunu oynamış, elini kıpırdatmadan senin emeğinden alın terinden çalmış olanlara:

— Dur, arkadaş! diyeceksin. Bu memleket senin babanın çiftliği midir? Ne yaptın, nasıl yaptın, hangi emek, alınteri karşılığı elde ettin bunları? Ve ne vergi verdin?

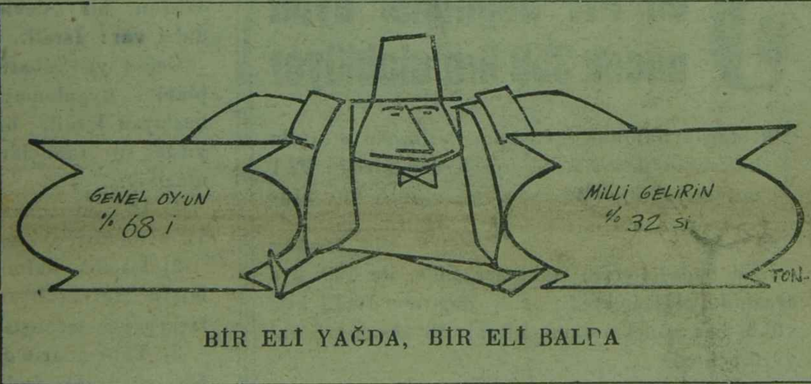
O günler gelecek elbet.

*

Şimdi biz gene Amerikalıların raporuna dönelim. Bu rapora göre, Türkiye nüfusunun yüzde 0.67sini, yâni yüzellide birini teşkil eden 95 bin kişilik bir «mutlu azınlık» vardır ki, millî gelirin dörtte birine sahiptir.

Bu, şu demektir : Türkiye nüfusunun yüzde yetmişini teşkil eden küçük ziraat sahiplerinin, köylülerin yıllık gelirleri ortalama bin lira civarında iken, nüfusun yüzellide birini teşkil eden grubun adam başına ortalama kazancı 130 bin liradır. Pek iç açıcı bir manzara değil mi?

Dahası var: Gelir dağılışındaki bu korkunç adaletsizlik, vergilerdeki adaletsizliklerle katmerleşiyor. Aynı rapordan başka bir rakam: Ortalama yıllık geliri 50 bin lira civarında olan bir zengin toprak sahibi yüzde 12 vergi verirken, ortalama geliri yılda 9 bin liradan ibaret bir dar gelirlinin vergi nisbeti yüzde 28 dir. Son zamlarla bu adaletsizlik daha da fazlalaştırılmıştır. Yâni bir zengin çiftçi, kazandığı her yüz liranın 12 lirasını, bir dar gelirli ise 28 lirasını vergi olarak veriyor.

BİR ELİ YAĞDA, BİR ELİ BALDA

POST KAVGASI

1 den devam

tıp birbirimizin boğazına sarılıyoruz.

Şimdilik bu yersiz, anlamsız kavga durmuşa benzer. Ancak huzursuzluğun tohumları yok edilmiş değil. Aldatılmış vatandaşlarımız sindirilmiş, ama aydınlatılmış ve inandırılmış değil. Bu vatandaşlar aydınlatılmadıkça, gerçekler kendilerine gösterilmedikçe bu kavga devam edip gidecek.

İşçi Arkadaş!

Geri kalmışlığın, yarı aç bir ülke olmanın ağır yükünü taşıyan ve acısını çeken sensin. Ama kurtuluş çaresi de senin elinde. Partin etrafında toplanmak, Mecliste, hükûmette yer almak, bu kısır çekişmelerin üstüne çıkarak açlığın, geri kalmışlığın hal çaresine parmak basmak senin görevin. Geçmişi bırakalım da geleceğe bakalım. Çocuklarımız bizden sosyal adaletin, sosyal güvenliğin uygulandığı bir ülke bekliyor.

SEKA'DA

1 den devam

lira az. Ve aradaki nisbetsizlik korkunç.

Bir başka misal verelim:

2 arkadaş var. Aynı yılda Sanat Enstitüsünü bitirmişler. Aynı tarihte Bursa'da bir devlet fabrikasına girmişler. Birisi teknik eleman olarak kalmakta ısrar etmiş, ayda 750 lira alıyor. Diğeri teknik sahayı bırakmış, büro adamı olmuş, ayda 2200 lira kazanıyor. İşte bir adaletsizlik daha!

Böyle binlerce ve binlerce örnek var. Ama kim, nasıl, ne zaman düzeltecek? Bunu da başka zaman tartışırız.

İşçi Partisi'ne

1 den devam

Anayasanın kabul ettiği 6 aylık dâva süresi doluyor ve siyasî partilerden ciddî bir hareket gelmiyordu. Şahsen Ceza Kanunundaki 141 ve 142. maddelerin bugünkü halile yürürlükte kaldığı müddetçe gerçek bir demokrasiden bahsetmenin de mümkün olamıyacağına inandığım için Türkiye İşçi Partisi saflarına katıldım.»